

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razen ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišтво:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.—
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (insertate) se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratno natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 266.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, 22. novembra 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Lev Nikolajevič Tolstoj.

Kratek životopis.

V nedeljo zjutraj je izdihnil na mali postaji Astapovo v moskovski guberniji svojo plemenito dušo eden največjih pesnikov, mislecev in mož, kar jih je kedaj rodila slovanska mati, Lev Nikolajevič Tolstoj. Bil je rojen 9. septembra 1828 v gradu Jasnaja Poljana, oddaljenemu kakih 50 vrst od Tule, glavnega mesta gubernije istega imena kot sin starega grofovskega rodu. Njegov oče, Nikolaj Ilijič Tolstoj, je bil polkovnik v petrogradskem huzarskem polku in se je udeležil francoskih vojn v letih 1812 in 1813. Nikolaj Ilijič ni bil zaradi dolgov svojega očeta v najboljših premoženjskih razmerah; iz materijalnih skrbi pa ga je rešila ženitev z bogato, toda nelepo knežnjo Marijo Ivanovno Volkonsko. Ko je bil Lev Nikolajevič star 3 leta, mu je umrla mati in z 9 letom je še izgubil očeta. Vzgoja 5 zapuščenih otrok — 4 dečkov in 1 deklice — je prevzela neka sorodnica, katera se je z njimi preselila iz Jasnaje Poljane v Moskvo. Ko je ta sorodnica, grofica Osten, l. 1840. umrla, se je preselil Lev z brati in sestro in teto Juškovo v Kazanj, kjer je po srednji šoli obiskoval vseučilišče. Posvetil se je študiju orijentaljskih jezikov. Toda tega je kmalu opustil in pričel s pravom. Ker ga to ni veselilo, je zapustil l. 1847 vseučilišče in se preselil v Jasnajo Poljano, kjer je ostal do l. 1851, ko je moral gradič in vas zapustiti, ker si je vsled strastnega igranja s kartami nakopal ogromne dolgove. Šel je na Kavkaz, kjer je služil njegov brat Nikolaj za kozškega častnika. Utisi iz življenja v kozškem taboru so ga najbrže nagnili, da je vstopil v armado. Ko je l. 1854 izbruhnila krimska vojna, se je dal Lev Nikolajevič transferirati k podonavski armadi, kjer je bil pridelen glavnemu taborišču nadpoveljnika grofa Gorčakova. V vojni se je Tolstoj ponovno odlikoval. Bil je za časa grozovitih bojev okrog Sevastopolja in je videl tudi vse naskoke na utrdbo Malakov. S krimsko vojno pa je končal svojo vojaško kariero in je šel v Petrograd. V najodličnejših salonih so tam odlikovali in častili mladega, bogatega častnika, sevastopolskega junaka, kateri je postal kmalu znan tudi kot izborni pisatelj. Navzlic vsemu pa mu vendar ni ugajalo v Petrogradu in vrnil se je v Jasnajo Poljano, kjer se je popolnoma posvetil kmetijstvu. L. 1857 je prvič potoval v inozemstvo; šel je v Pariz, kjer se je seznanil s Turgenjevom. Leta 1859 je potoval v Nemčijo. V Berlinu ni le obiskoval vseh muzejev in galerij, temveč tudi zapore v Moabitu, kjer je študiral življenje jetnikov. Na to je obiskal Italijo, Švico, Anglijo in Belgijo; v Bruslju se je spoznal s Proudhomom, na poti domu v

Weimaru z Lisztom. Ko se je vrnil domu, se ni le prav živo ukvarjal s pisateljevanjem, temveč tudi z odgojo svojih kmetov, za katere je ustanovil posebno šolo in izdal poseben pedagoški list. L. 1862 se je oženil s hčerjo moskovskega zdravnika Bersa, Zofijo Andrejevno, s katero je imel 9 otrok, 5 sinov, od katerih je najmlajši sedaj star 11 let, in 4 hčerke. Po ženitvi je najživahnejše pisateljval. Od l. 1867—1869 je izišel velikanski roman »Vojna in mir«, ta brezprimerna epopeja Napoleonovih vojsk, katero se je že velikokrat primerjalo s Homerjevo Ilijado. Uspeh tega dela in pa sledeče »Ane Karenine« je bil nepopisen. Njegovo ime je zaslovelo po celi Evropi. Bil je pisatelj svetovne slave, njegove spise je čitalo milijone ljudi — njegovi uspehi ga vendar niso mogli zadovoljiti. Stari dvomi, sta li umetnost in slovstvo za ljudski blagor res potrebna, so se jeli nanovo vznjati. Ni hotel več pisati leposlovnih stvari temveč razpravljati verske in pravne probleme in pospeševati s tem blagor bralcev. Hitro je sedaj izhajala cela vrsta del, ki so govorila o pravem vprašanju in oznanjevala vrnitev k evangelju in naravnemu življenju. Bogati grof je začel živeti tako kot zadnji izmed njegovih kmetov. Globoka resnoba in brezprimerna odkritosrčnost in poštenost odsevala iz del te dobe: »Moja izpoved«, »Moja vera«, »Hodite v luči!«, »Kaj je človeška sreča« itd. Celo v leposlovnih delih te dobe je govoril in prvi vrsti o etičnih problemih in važnih vprašanjih vesti (Kreutzerjeva sonata, Vstajenje). V zadnjih letih je njegov odpor proti vsem socijalnim napravam, ki se ne krijejo z evangelijskim duhom, rastel; bil je radikalen v svojem pisateljskem boju proti državi in cerkvi, katera ga je na predlog umrlega Pobjedonosceva izključila iz svoje sredine. — Nekaj njegovih del je prestavljenih tudi na slovensko, zlasti večjih romanov, Tolstega filozofičnih spisov pa nimamo skoraj prav nič. »Nar. Dnevnik« bode priobčil prihodnje dni legendo Tolstega »Obnovitev pekla«, v kateri so vsi verski in družabni nazori Tolstega kratko zapopadeni. Za danes pa opozarjamo na podlistek.

Pogreb grofa Tolstega. — Sožalne izjave. — Krščanskosocij. surovost.

Berolin, 22. novembra. Danes zjutraj pripeljejo z vlakom truplo umrlega grofa Tolstega do železniške postaje Sasek, ki je tri kilometre oddaljena od Jasne Poljane. Truplo bodo nato prepeljali na Jasnajo Poljano, kjer bo popoldne pokopanona griču v vrta Tolstejevega posestva

brez vsake cerkvene slavnosti, brez vencev in brez govorov. Tolstojeva rodbina je sporočila škofu Parveniju, da ne dovoli pokopati mrlja po cerkvenem ritmu. Škof Parveni je vprašal Tolstojeva rodbino, ali je Tolstoj umrl spokorjen. Dobil je odgovor, da ne. Zaradi tega je takoj odpotoval iz Astapovega ter poročal sv. sinodu, ki je v pozni večerni uri sklenil, da je ekskomunikacija Tolstega nepreklicna.

Varšava, 22. nov. Že danes se je pojavilo pravo preseljevanje narodov v Jasnajo Poljano k pogrebu grofa Tolstega. Posebno številne so dijaške deputacije.

Petrograd, 22. nov. Duhovniki se v vseh cerkvah branijo brati maše zadušnice za Tolstega. V nekaterih slučajih pa so le častilci Tolstega prevarali duhovnike. Dali so namreč brati zadušnice za boljarja Leva in duhovniki so brali maše, ne da bi vedeli da je ta Lev Tolstoj.

Petrograd, 22. nov. V ruski dumi je predsednik dume nagovoril poslance sledeče: »Domo vino je zadela velika žalost. Grofa Tolstega, velikega pisatelja, velikega misleca, ponosa Rusije in časti Rusije ni več. Predlagam, da naj se poslanci v znak sožalja dvignejo s svojih sedežev!« Nekateri poslanci desnice protestirajo in obsede. Predsednik dume Gučkov nadaljuje: »In predlagam, da naj se današnja seja dume v znak sožalja zaključi«. Poslanec desnice, Samylovski, govori proti temu predlogu predsednika. Grof Tolstoj je v zadnjem času negiral cerkev, državo, rodbino. Umrl je, ne da bi se bil spravil z rusko cerkvijo. Tolstega častiti pomenja hudo žaljenje ruske cerkve. Končno je bil predlog predsednika Gučkova sprejet in seja zaključena.

Petrograd, 22. nov. Po sklepu seje ruske dume so imele posamezne stranke zborovanje. Soc. demokrati, delavska stranka in kadeti so sklenili odposlati posamezne deputacije k pogrebu Tolstega na Jasnajo Poljano. Kadeti so sklenili predložiti ruski dumi 25. t. m. zakonsko predlogo, da se naj Tolstojev pogreb izvrši na državne stroške in da naj se dan Tolstojeve smrti določi kot ruski narodni praznik. Poslanci desnice so podali protest proti zaključitvi seje in proti postopanju predsednika Gučkova.

LISTEK.

Tast Kondelik in zet Vejvara.

18

Ceški spisal Ignát Herrmann. — Poslovenil Stanko Svetina.

VIII. Prazniki pred vrati.

Bilo je še pet dni do praznikov, ko je takoj po zajutreku prihitela h Kondelikovim Vejvarova dekla, Marjanica, s koškom na roki, vsa rdeča od naglice in mraza. Od nje je skoro vel mrzel veter, tako je bila vsa napojena z mrazom.

»Odkod pa ste prišli sem?« se je začudila gospa Kondelikova.

»Iz trga grem, milostljiva gospa, iz trga. Bili sva tam z mlado gospo, toda ona ima še neke opravke in pojde potem naravnost domov. Zato me je poslala —«

»In kaj pa ste nam prinesli, Marjanica?« se je vpletla gospa Kondelikova v njeno pripovedovanje.

»Mlada gospa mi je naročila, naj vas pozdravim, in prosi, da bi mi povedali, ali zadostuje, če stoji napravljena koštrunova kita samo pet dni. Kupili sva tako lepo, okroglo in mlada gospa bi jo rada napravila kot divjačino.«

»No, zadostuje, pet dni, zadostuje, ako je že malo stala«, je rekla gospa Kondelikova nekoliko razmišljena, kakor da bi se nečesa domislila. »Toda Marjanica, kdaj pa jo hoče gospa napraviti?«

»Za praznike, milostljiva gospa!« je odgovorila dekla s pojočim glasom, iz katerega se je odzivalo začudenje, da gospa tako vpraša. Saj so prazniki!

»Za praznike?« je vprašala zateglo gospa k

soprogu. »Moj bog, kaj me ni Pepica dobro razumela, ko sem ji rekla, da bo na praznike pri nas, stari?«

»Jaz ne vem, kaj sta se dogovorili mati«, je rekel mojster. »Jaz nisem bil zraven. Moraš že sama vedeti, kako sta se zmenili...«

»To je zopet nekaka pomota«, je odgovorila gospa očitajoče. »Saj sem ji povedala: punca, o praznikih bodeta pri nas, ničesar ne pripravljaj. Pokažite, Marjanica — no seveda, kita najmanj za tri goldinarje, in kaj pa še imate? Moj Bog, jezik in tukaj parklje — ali hoče napraviti gospa žolco? Toda čemu vse to?«

Gospa Kondelikova je zopet pokrila košek in je rekla odločno:

»Pojdite domov, Marjanca, in recite gospej: pričakujem jo na cele praznike — tudi z vami, seveda — in ničesar naj ne pripravljaj. Kito naj pripravi, ta se ne pokazi niti čez en teden in jezik naj napravi prej — vkljub temu bo s poljsko omako. Tako, sedaj pa pojdite. Na cele praznike, Marjanica!«

Marjanica je šla, toda gospa Kondelikova je še vedno godrnjala:

»To je nespameten otrok! Saj vendar jasno govorim! Hočem ji prihraniti skrb in stroške — in naenkrat to pripravljaj...«

»Kaj pa ti veš, mati,« se je oglašil mojster, »morda pa Vejvara —«

»No kaj, Vejvara,« se je vpletla gospa Kondelikova. »Ako rečem Pepici, je ravno tako, kakor bi rekla Vejvari! Menda je tudi njemu prav, če bodo brez dela.«

Mojster Kondelik je imal prav. Zvečer sta prišla Vejvara in že na pragu ju je pozdravljala gospa Kondelikova:

»No, kaj pa je s tem kupovanjem, Pepica? Ali me nisi dobro razumela?«

»Jaz sem že razumela, mamica«, je odgovorila Pepica smehljaje, »toda ravno zato sva prišla — prišla bi bila že včeraj, toda nisva mogla. In sedaj se pomeni, Fran!« se je obrnila k Vejvari.

Vejvara je pozdravil, poljubil tašči roko, z desnico jo je strasel mojstru in se je zopet obrnil h gospej.

»To se pravi, draga mamica«, je začel v zadregi, »ne jezite se, toda Pepica mi je šele včeraj povedala, da ste naju povabili na praznike, na cele praznike. Na sveti večer gotovo prideva, mamica, toda en dan bi bil rad doma — tudi Pepica soglašaj z menoj (je hitro pristavil in se je obrnil k nji), kaj ne, ženica? Ne smete se jeziti, mamica, pri vas sva zelo rada, tu je veselo, ampak tako sem se veselil na letošnji Božič pri nas, doma, — prvi je v najinem zakonu in gotovo mi ne vzamete za zlo, da hočem vsaj en dan preživeti — in Pepica tudi — pri domačem ognjišču. Zakuriva v vseh sobah, pokadiva, Pepica napravi kosilo in na večerjo pridete vi k nam. In to napravimo na božični dan, mamica in tako blagoslovima naše domače življenje. Rad bi imel prijeten spomin do smrti na prvi rodinski Božič, mamica. In na sv. Stefana dan prideva zopet k vam. Toda če bi morala biti pri vas vse tri dni, bi se mi zdelo doma tako mrzlo, opuščeno, skoro kakor prenočišče. Povedal sem vse to Pepici in ona se tudi veselila. Kaj ne, da soglašate z menoj in da pridete k nam?«

Gospa Kondelikova je poslušala in je gledala vperta na Vejvaro in ni takoj odgovorila. In Vejvari se je zdelo, da je treba svoje razloge še bolj podpreti.

(Dalje sledi.)

Petrograd, 22. nov. Na tisoče sožalnih brzojavk je že dobila Tolstojeva rodbina. Na petrograjski univerzi je bilo včeraj veliko žalno zborovanje dijakov. Mnogo dijaških deputacij se je odpeljalo k pogrebu Tolstega na Jasno Poljano.

Moskva, 22. nov. Liga za izobrazbo se je obrnila na vse ženske organizacije po Evropi, da naj se osnuje mednarodni komite, ki bo imel namen častiti spomin Tolstega.

Kazanj, 22. nov. Dijaki tukajšnjega vseučilišča so sklenili praznovati dan smrti grofa Tolstega kot važen žalni dan.

Dunaj, 22. nov. „Volksprese“, organ krščansko-socialnega voditelja Bielohlaweka, piše včeraj nekrolog o Tolstem takole: „Po razuzdani mladosti je postal grof Tolstoj kakor kaka stara kokoš in v 82. letu svoje starosti je nazadnje postal impotenten za jed in pijačo“. Izdajatelj lista Bielohlawek je že enkrat imenoval Tolstega, da je „ein alter Tepp“. „Danes se more le še dostaviti, da je Tolstoj največji šarletan, kar jih je nosil kedaj svet“. — V tem se pač najbolj karakterizira nemška in klerikalna kultura.

Štajerske novice.

Duhovniki — povzročili poraz v Slovenski Bistrici. Na celem Sp. Štajerju je vzbudilo največje veselje dejstvo, da so slovenjbistriški Slovenci pri zadnjih nadomestnih občinskih volitvah dosegli tako lep uspeh. A tudi največje ogorčenje nas je napolnilo, ko smo zvedeli, da je poraz Slovencev povzročilo to, da niso šli volit slovenjbistriški duhovniki! V Celju se je v nedeljo hujskalo proti slovenskim naprednjakom, ki so povsod in vselej na svojem mestu, kadar gre za boj proti Nemcem; sijajen vzgled za to nudijo volitve v celjski okolici! Za duhovnike, ki so v Slov. Bistrici v najvažnejšem trenutku izdali slovensko stvar, pa ni imel ta famozni protestni shod bojda „narodnih“ mož in mladeničev niti ene grajalne besede! Velika narodnjaka Verstovšek in Benkovič sta molčala kakor brezstidno molči „Straža“. Grdo bi bilo in neodpustno od vsakega priprostega človeka, ako bi ne šel volit za slovensko stvar v tako važnem mestu kakor je Slov. Bistrica. Tem grje je od duhovnikov, ki so bogati, neodvisni, izobraženi ljudje in ki posebno sedaj kričijo po kmečkih shodih, da so najboljši narodnjaki, — ako ostanejo v odločilnem trenutku doma na večno svojo sramoto! Ta dogodek v Sl. Bistrici kaže, da je naše duhovništvo večidel pač radikalno proti Slovincem, ki so naprednjaki, Nemcev pa se boji, kjer je treba proti njim nastopiti!

a Tolažljjo se! „Straža“ pripoveduje včeraj strašne historije o „jezi“ in „razburjenju“ liberalcev nad protestnim shodom pri „belem volu“ v Celju. Bojda so nas ti fantiči, katere so za nekaj desetic poslali diverzni tajmoštri v Celje proti Slovincem in ne proti Nemcem (kar potrjuje tudi včerajšnja „Straža“), kar uničili! Posebno še, ker nam zatrjujejo očividci, da jih niti 150 ni bilo, temveč še ne ena klaverna stotina! Klerikalci se zelo motijo, ako mislijo, da jim bodo take očividne politične lumparije različnih —

Levstikov, Benkovičev in Verstovškov kaj koristile! Učiteljstvo pa si ne bode dalo od nikogar, najmanj pa še od 14letnih klerikalnih pobičev predpisovati, kje in kako bode branilo svoje stanovske interese!

Nova uredba najvišjega nadzorstva za obrtne šole. Ministerstvo za javna dela je z odlokom dne 8. septembra t. l. uredilo najvišjo nadzorstvo za obrtne šole, koje bodo odslej izvrševali ministerijalni nadzorniki in strokovni nadzorniki. Za obrtne nadaljevalne šole s slovenskim podučnim jezikom je imenovan ministerijalni nadzornikom g. vladni svetnik Viljem Dokoupil. Za ženske obrtne šole, gospodinske šole in slične zavode s slovenskim potučnim jezikom je določen za ministerijalnega nadzornika Viljem Dokoupil, za strokovno nadzornico pa Renata Tyrš v Pragi.

Podružnica ljubljanske „Glasbene Matice“ v Celju vabi vse pevce iz Celja in okolice za danes 22. t. m. točno ob 8. uri zvečer k **pevski vaji** v „Narodnem domu“. Iskreno pozeravljamo, da se skuša v Celju končno zopet oživitvoriti pevski zbor, ki ga pogrešamo že toliko časa. Upamo, da bodo gg. pevci uvaževali važnost in pomen močnega pevskega zbora v Celju ter da se bodo vsi, ki količkaj čutijo veselja in zmožnosti za petje, udeležili nocojšnje in prihodnjih pevskih vaj. Ako bi se tudi ta poskus izjalovil, bi morali to zapisati v kroniko celjskega Slovenstva na težek račun naše indolentnosti in nerazumevanja naših družabnih nalog in dolžnosti. Vsi slovenski celjski pevci, nocoj in pri vseh prihodnjih vajah: udeležite se polnoštevilno! Upamo, da bomo lahko v doglednem času poročali o prvem koncertnem nastopu novega pevskega zbora!

Nesreča na železnici. Sinoči ob 7. uri je na tukajšnjem kolodvoru premikač Franc Tratnik, doma iz Laškega, imel ravno opraviti s premikanjem voz, ko je pridrdral Pellejev voz, ga podrl in povozil. Moža so pustili težko ranjenega celo noč na kolodvoru in še danes dopoldne je ležal tam. Škandal, kako se na kolodvoru izvršuje zdravstvena služba!

Pijana dekla v cerkvi. Dekla Antonija Gosak je pila v nedeljo v Teharjih po pozni maši dva litra starega vina in šla nato k blagoslovu v cerkev. Med blagoslovom je začela v cerkvi vpiti in zmerjati organista, da je duhovnik moral prekiniti opravilo, dokler niso spravili pijanke iz cerkve. Občinski redar jo je takoj spravil v zapor, kjer je imela čas in priložnost se strezniti.

Javno predavanje v Trbovljah. V sredo 23. listopada t. l. zvečer predava v Fortejevi dvorani na Vodah gosp. potov. učitelj C. M. D. „O nemštvu na Spod. Štajerskem z ozirom na jezikovno mejo in nemška mesta in trge“ (jezikovni otoki). K obilni udeležbi vabi moška in ženska podružnica C. M. družbe v Trbovljah.

C. kr. okrajno glavarstvo v Slov. Gradcu razpošilja zadnji čas slovenskim posojilnicam neke tabele v izpolnitev. Tabele same kakor tudi priloženi dopis c. kr. okr. glavarstva so nemške. Ravno od tega okr. glavarstva nismo bili dosedaj vajeni takega preziranja. Ali je sedaj zavlačal kak nov kurz ondi, ali kaj? Posojilnice niso

dolžne izpolniti tabel v tujem jeziku, zato naj zahtevajo slovenskih.

Od pošte. Poštno ravnateljstvo v Gradcu je imenovalo poštnega ekspedijenta Rudolfa Murmayrja v Johnsbachu poštним oficijantom v Celju. — Poštna upraviteljica v Braslovčah Roza Sternberger je stopila v stalni pokoj.

Zločin zoper otroka v telesu. 26 letna posestnikova hči Jožefa Matko iz Vranskega se je pred kratkim še nahajala v blagoslovljenem stanu. Od zadnje nedelje, ko je šla v cerkev, se ni več prikazala, in ljudje so začeli govoriti, da je svojega otroka na nenaravni način skušala odstraniti. Na ovadbo se je podala k njej orožniška patrolja in zdravnik. Ležala je v postelji vsa bleda in bolehu. Zdravniška preiskava je dognala, da je Jožefa Matko res vzela sredstva, ki so povzročila nenaravno krvavenje in jo rešila materinstva. Vložena je že ovadba radi tega zločina.

a Zločin zoper pravost. 22letni delavec Anton Germ iz Ljubnice pri Konjicah je bil radi zločina zoper § 128 izvršenega na 12letnem dekletu, obsojen v 3 mesečni ostrí zapor.

Nove smodke. Tobačna režija bo v kratkem vpeljala 6 novih sort smodk. Prve tri sorte so napravljene iz havanskih listov in pridejo v promet pod imenom „Ideales“ (90 K za 100 komadov), „Viktorias“ (60 K za 100 komadov) in „Entre-actos“ (45 K za 100 komadov). Druge tri sorte pridejo v promet pod imeni „Imperatores“ (65 K), „Aromaticos“ (40 K) in „Graciosas“ (30 K za 100 komadov). Smokke bodo spravljene v lesene zabojčke po 25 komadov skupaj.

v Brežljski Sokol priredi dne 27. novembra 1910 ob 3. uri popoldne gledališčno predstavo z zabavnim večerom in sicer: „Pri belem konjčku“. Z ozirom na to, da se je ta igra igrala dne 13. novembra 1910 in da sedaj gostuje pri repizi g. Rafael Salmič iz Celja, se pač nadejamo, da se bode naše ljudstvo iz okolice, ko je vendar za isto izbran zelo ugoden čas, te naše predstave polnoštevilno vdeležilo. V letošnji zimski sezoni se bodo večkrat proizvajale razne gledališčne predstave, katere ne bodo naših Brežičanov in njegove okolice samo razveseljevale temveč bodo služili istim tudi v poduk! Torej poslušajte se prilike!

v Slovensko gledališče v Ptuj. Zimska sezija se otvori z zabavnim večerom, katerega priredi naša Narodna čitalnica v nedeljo dne 27. nov. t. l. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Igrala se bode izvirna burka „Mutast muzikant“, katero je ravnokar izdal Jaka Štoka, pisatelj pristnih narodnih burk kakor „Moč uniforme“, „Trije tički“ itd. Pri veselici sodeluje Ptujsko pevsko društvo in nastopi v samospevih naš priljubljeni solist g. dr. Bela Šinhec. Godbo oskrbi „slovenski domači orkester“, sestavljen iz naših najboljših moči. Vstopnina je zelo zmerna. Čsti dobiček je namenjen za obdaritev revnih otrok na Miklavžev večer. Z ozirom na dobrodelni namen pričakujemo najštevilnejšega obiska. Torej v nedeljo dne 27. nov. na zabavni večer v Ptuj!

V Pernice pride za provizorja muški gosp. kaplan Ivan Hauptman. Njegovo mesto na Muti prevzame g. kaplan Pintar iz Makol.

Tolstega moralni in socialni zakonik.

(Iz prekrasne knjige: Ernest Howard Crosby Tolstoj in njegovo poslanstvo, na slovenščino prevedel Ljudevit Furlani, založila Zvezna trgovina v Celju.)

Tolstoj je sprejel za temelj svojemu praktičnemu in moralnemu sistemu pet Kristusovih zapovedi iz petega poglavja sv. Matevža. Te so tiste zapovedi, katere bi morale, tako si misli Tolstoj, izpodrinuti Deset zapovedi.

I. »Slišali ste, da je bilo rečeno v starem času: Ne ubijaj; kdor pa ubija, bode sodbe kriv; jaz pa vam pravim, da vsakdo, ki se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe; kdor pa svojemu bratu reče raka, bo kriv zbora; kdor koli pa reče norec, bo kriv peklenskega ognja.« (V. 21—22.)

II. »Slišali ste, da je bilo rečeno: Ne prešestvaj; jaz pa vam pravim, da vsak, kateri ženo pogleda, da je poželi, je že prešestoval z njo v svojem srcu.« (V. 27—28.)

III. »In zopet ste slišali, da je bilo rečeno starim: Ne prisegaj po krivem, spolni pa svoje prisege Gospodu; jaz pa vam pravim, celo ne prisegati, ne pri nebu, ker je sedež božji; ne pri zemlji, ker je podnožje Njegovih nog; ne pri Jeruzalemu, ker je mesto velikega kralja. Tudi pri svoji glavi ne prisegaj, ker ne moreš ne enega lasu belega ali črnega storiti. Mariveč vaše govorjenje bodi je, je; ne, ne; kar je pa več kakor to, je od hudega.« (V. 33—37.)

IV. »Slišali ste, da je bilo rečeno: Oko za oko, in zob za zob; jaz pa vam pravim, ne zoperstav-

ljajte se hudim; temčev če te kdo udari po tvojem desnem licu, nastavi mu še drugo. In kdor se hoče pravdati s teboj in tvojo suknjo vzeti, temu tudi plašč pusti. In kdor koli te eno miljo daleč prisili, pojdi dve z njim. Kdor te prosi, mu daj, in kdor hoče od tebe na posodo imeti, ne obračaj se od njega.« (V. 38—42.)

V. »Slišali ste, da je bilo rečeno: Ljubi svojega sosedu in črti svojega sovražnika; jaz pa vam pravim: Ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, kateri vas sovražijo, in molite zanje, kateri vas preganjajo; da bodete otroci svojega Očeta, ki je v nebesih: zakaj on daje svojemu solncu sijati na hudobne in na dobre, in pošilja dež na pravične in krivične. Zakaj ako tiste ljubite, kateri vas ljubijo, kakšno plačilo bodete imeli? Ali ne delajo tako tudi cestinarji? In ako pozdravljate le svoje brate, kaj storite več kot drugi? Ali ne delajo tako tudi malikovalci? Bodite torej popolnoma, kakor je vaš nebeški Oče popolnoma.« (V. 42—48.)

Naj že tvori teh pet zapovedi, kakor grof Tolstoj predpostavlja, popolen in logičen obseg, zavzemajoč celo polje morale ali ne — jaz priznavam, da se, kakor se meni zdi, ne vjemajo tako ter da jedna drugo ne spopolnjuje tako dovršeno kakor on misli, čeprav se vse skupaj strinjajo v logično zvezo — vsekako pa tvorijo primeren uvod k uvaževanju o Tolstojevih nazorih.

Prva zapoved, naj ne bomo jezni na svojega brata, se je glasila v poverjenem besedilu: »Kdor koli je jezen na svojega brata brez kakega razloga.« V revidiranem prevodu so izpustili označujoče besede: »brez kakega razloga« trdeč, da teh besed

ni najti v najboljših rokopisih. Navedba teh besed nam je lep dokaz na kak način so se uglašala Evangelija, da so ugajala predsodkom čitateljev. Take premene so bile morda samo opombe ali razlage na robu ter so bile morda kasneje pomotoma prepisane v besedilo. Mi torej ne smemo biti nikdar jezni na svojega brata; moramo skazovati vsemu človeštvu bratsko ljubezen; ne smemo dati nikomur grdega priimka kakor, raka, norec. S tem, da stojimo daleč od drugih, da se branimo je priznati kot sebi jednake, skratka s tem, da delamo razredne razlike med seboj, s tem spravljamo bratsko ljubezen v največjo nevarnost in baš proti tem razrednim razlikam kot glavnemu izviru sovražstva med ljudmi, se Tolstoj obrača.

»Zdaj vem,« pravi Tolstoj, »da samo ta, ki se pred drugimi poniža, ki dela za druge, samo ta stoji nad ostalimi. Zdaj razumem, da to, kar ljudje nad vse čislajo, se Bogu stidi, razumem, zakaj je proklovano gorje bogatašem in slavnim ljudem, zakaj bode blagor beračem in ponižnim... Ne morem več poskusiti dvigniti se nad druge ljudi, da bi se od njih odločil, tudi ne morem več priznati ne visokega stanu, ne naslova, ne sebi ne drugim, izvzemši naslov »človeka«. Ne morem več iskati imenitnosti in slave ter ne morem drugega kot delati na to, da se iznebim svojega bogastva, ki me loči od svojih sobratov. Ne morem drugače, da ne bi skušal s svojim načinom življenja in njega okolico, s svojo hrano in nošo ter s svojimi šegami približati se večini ljudij ter se izogibati vsemu, kar me od njih deli.«

(Konec sledi.)

Zblaznel je bivši narednik Prihoda, ki je pred kratkim prevzel Straškovo gostilno v Gaberju v najem: danes zjutraj ob pol 8. uri so ga prepeljali v blaznico v Feldhof.

v CM podružnica za Poljskavo-Pragersko je imela v nedeljo 20. nov. svoj redni občni zbor v gostilni g. Lampo na Sp. Poljskavi. Kljub neugodnim razmeram, v katerih živi, je podružnica v prvem letu svojega obstanka prav pridno delovala, za kar gre hvala odboru. Posebej omenjamo dve narodni prireditvi, ki ste prav dobro uspeli. Našega občnega zbora se je udeležil imenom glavne Družbe g. pot. učitelj Prekoršek, ki je zlasti poudarjal pomen in važnost te narodne organizacije za probujo še nezavednega ljudstva. Da bi bilo na Poljskavi-Pragerskem vedno več narodnega življenja in narodne zavednosti, to želi bližnji naš sosed.

Čitalnica v Slov. Bistrici vabi na zabavni večer dne 27. t. m. Na sporedu ste gledališki igrari »Stara mesto mlade« in »Čitalnica pri branjevkah«, solospeli, godba, srečolov itd. Čisti dobiček je namenjen za uboge otroke slovenske ljudske šole. Začetek ob 4. uri popoldne.

Obče naznanilo. Kakor znano, se vršita v uradnih prostorih c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru vsaki teden dvakrat, v sredo in soboto, zgolj občevarjanju s strankami določena uradna dneva, ob katerih so v uradu navzoči vsi poročevalci (referentje). Vendar pa dohajajo tudi ob drugih dnevih k tukajšnjemu uradu stranke v zadevah, ki pogostokrat niso nujne, ter pogostokrat ne dobe onih poročevalcev, s katerimi bi rade govorile, kajti okrajno glavarstvo mora izvrševati jako mnogo vnanjih komisij. To povzroča mnogotere nedostanke in ovira službeno poslovanje, čemur bi se lahko izognilo, ako bi se stranke držale obeh tedenskih uradnih dnevov. Zategadelj prosimo, da se stranke, izvzemši posebno nujne in neodložljive zadeve, pri okrajnem glavarstvu zglašajo samo ob sredo in soboto. Merodajne činitelje prosim, da to razglasijo čim najobširneje. Maribor, 16. dne novembra 1910. — C. kr. okrajni glavar.

Prijatelj noža. 29-letni Martin Brodnik iz Šoštanja rad kaže svoje junaštvo z nožem. Dne 16. t. m. je sedel ob cesti v Gaberju in nadlegoval mimoidoče fante z nožem. Proti Antonu Lesjaku je dvakrat zamahnil, toda ta se mu je še pravočasno umaknil. Zvečer je v Spodnji Hudičji grozil ljudem z nožem, ter jih motil pri delu. Potem se je podal v gostilno Lovrača in začel tamkaj prepir s Francetom Jezernikom, ki je nato zapustil krčmo. Ko je pa Jezernik črez nekaj časa prišel nazaj, da poišče svojo kravato, ga je Brodnik z nožem zabodel v hrbet. 19. t. m. je stal Brodnik pred sodnijo, ki ga je obsodila v 6 mesečni zapor.

Umrli je v nedeljo v Gradcu poštni podravnatelj Maks Adamus, star 51 let.

Sleparski pisarniški oficijant. 25-letni Rudolf Bratušek iz Ptuja je bil zadnji čas pri okrajnem glavarstvu v Judenburgu nastavljen za pomožnega diurnista. Nekemu krojaču se je predstavil za namestnišk. oficijanta, prideljenega okrajnemu glavarstvu v Judenburgu, ter ga je tako osleparil za obleko v vrednosti 66 kron. Pri nekem gostilničarju je napravil dolga za 140 kron ter nato izginil, ne da bi odpovedal službo. Bratušek je znan kot lahkomišeln fant, ki je že večkrat imel konflikte z oblastmi.

Revolucijo hočejo imeti nemški učitelji na jezikovni meji v Št. Jerneju nad Muto. Tam zahtevajo kmetje precej odločno tudi slovenski pouk, kar seveda tamošnjemu od Sulferajna podpiranemu učitelju ni prav. Kmetom je namreč rekel, da brez revolucije ne bode slovenskega pouka. Kmetje so se mu pa smejali, ker predobro vedo, da pojde sicer težko, a revolucije pa gotovo ne bode treba. Pojde pa gotovo!

Druge slov. dežele.

Kdo bo tržaški škof? Sinočnji »Slov. Narod« poroča: Iz zanesljivega in dobro informiranega vira smo izvedeli, da bo na tržaško škofovsko stolico v kratkem imenovan škofom neki ljubljanski kanonik, ki se je nahajal med »skrivnimi« kandidati za to važno mesto in ki je ultra klerikalec kranjskega kalibra. Iwe za danes še zamolčimo. To imenovanje naj bi bilo slovenskim klerikalcem kompenzacija za imenovanje Nemca Kaltnera krškim škofom in Elsnerja predsednikom kranjskega deželnega sodišča. Kranjski klerikalci so igrali pri tem imenovanju veliko vlogo in so radovoljno izdali koroške Slovence nemškemu škofu, kakor so jih že bili izdali radi volilne reforme in so tudi brez obotavljanja privolili v imenovanje Elsnerja, dežel-nosodnim predsednikom, samo da se jim z imeno-

vanjem ljubljanskega ultraklerikalca uresniči dolgoletna želja, zanesti v Trst in Istro razdor in prepir v narodne vrste in pripomoči s tem h klitju in žitju klerikalizma ob Adriji. Imenovanje kranjskega klerikalca tržaškim škofom je peklensko in zlobno delo slovenskih klerikalnih kolovodij. Vlada drži to imenovanje še tajno, ker se boji krika Italijanov, ki bi imenovanju ljubljanskega klerikalnega banonika protestirali na vse pretege.

v Izvrševalni odbor narodno-napr. stranke na Kranjskem se je na sestanku odbora zaupnih mož sestavil sledeče: za načelnika stranke je bil izvoljen dr. Ivan Tavčar, za I. podpredsednika dr. Švigelj, za II. podpredsednika dr. Triller, za tajnika dr. Fr. Novak in za blagajnika A. Ribnikar. Na novo je bil izvoljen razen Ribnikarja in dr. Šviglja članom izvrševalnega odbora tudi knjigovoz g. Breskvar. Ker pride v izvrševalni odbor potom odseka tudi še prof. Reiser, je v njem 6 zastopnikov starejše in 4 zastopniki mlajše struje. Posl. Ivan Hribar je predsedstvo stranke definitivno odložil, češ, da je svojo misijo izvršil, ker se mu je posrečilo doseči sporazum med obema strujama v stranki.

v Sanaclja koroške klerikalne centralne blagajne. V škofijski konferenci na Dunaju so se podpisale velike garancijske svote za sanacijo propadle klerikalne centralne blagajne v Celovcu. Episkopat avstrijski je tudi odposlal na koroške duhovnike zaupna pisma, v katerih se jim nalaga, da naj denarno podpirajo sanacijo blagajne. — Uspehi teh pisem pa še niso znani. V zvezo s stanjem te blagajne se spravlja tudi, da je grof Sylva Tarouca prevzel dunajsko »Norbertus« tiskarno.

v Za živinorejskega inštruktorja na kranjskem je imenoval dež. odbor Jakoba Hladnika iz Trebelnega, brata župnika in dež. poslanca.

v »Nathan in Portugal« — to je danes bojni klic ljubljanskih klerikalcev za bližajoče se občinske volitve. V nedeljo so zgнали v ljubljanski »Union« nekaj tisoč tercijalk in nezavednih kmetov in nekdanji framazon dr. Šušteršič jim je pridigal o Nathanu, o framazonih, o portugalskih grozodejstvih, da so pobožnim devicam kar lasje po koncu vstajali. Škof Bonaventura de Rdeča brošura pa jim je dal na koncu vsem svoj blagoslov in obljubil, da bo sporočil papeža udanostno izjavo slovenskega ljudstva. Gospoda, ta komedija, že stokrat ponavljana, postaja — dolgočasna. Iztuhtajte kaj novega! Ali pa so že tudi Peganom zamrzli možgani? Da bi pa »Nathan in Portugal« klerikalcem priborila Ljubljano, tega menda sami ne verjamejo!

Društvene vesti.

Slovensko akad. društvo »Ilirija« v Pragi si je na občnem zboru dne 12. listopada t. l. izvolilo sledeči odbor: predsednik: abs. iur. Jože Vidmar; podpredsednik: J. U. C. Tone Kosi; tajnik: J. U. St. Vane Radej; blagajnik: J. U. C. Fran. Kustanjevec; knjižničar: J. U. St. Fran. Bračič; gospodar: J. U. C. Jože Kavčič; arhivar: J. U. C. Dragotin Vrečko; namestnika: J. U. C. Fran. Salamun in J. U. St. Jože Zujc; preglednik: abs. iur. Mate Suhač in J. U. C. Vekoslav Visenjak.

Slovensko akad. društvo »Ilirija« v Pragi naznanja, da se vrši izvanredni občni zbor v sredo, dne 23. t. m. v društvenih prostorih. Slovenski gostje dobrodošli!

Redni občni zbor »Podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi« bo v sredo, dne 30. novembra t. l. ob 6. uri zvečer v Čtaluici, Leonhardstrasse 3 (Zum grünen Ager) z običajnim sporedom.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Novi ruski minister zunanjih zadev.

Petrograd, 22. nov. Za novega ruskega ministra zunanjih zadev je imenovan dosedanjí upravitelj tega ministerstva Sasonov.

Česki deželni zbor — odgođen.

Praga, 22. nov. Deželni zbor kraljevine Čške je odgođen. — Kakor znano, se je govorilo zadnje dni o tem, da bi deželni zbor češki tudi za zasedanja državnega zbora ne bil odgođen, da bi se eventualno lahko nadaljevalo delo za sporazum med Čehi in Nemci. Vendar pas se deželni maršal in merodajni možje vseh strank izrekli proti temu.

Po smrti L. N. Tolstega.

Astapovo, 22. nov. Hiša, v kateri je umrl L. N. Tolstoj, je dala uprava Rjazansko-uralske železnice izprazniti. Hiša se bo uredila za muzej.

Petrograd, 22. nov. Po spominskem slavlju za Tolstega je skušalo priti 3 tisoč dijakov pred poslopje svetega Sinoda, da bi demonstrirali. Policija jih je pa razgnala in demonstracijo onemogočila.

Moskva, 22. nov. Takajšnji protestanti, židje in mohamedanci so priredili žalne božje službe za Tolstega.

Iz rimskega občinskega odbora.

Rim, 22. nov. V današnji, izvanredno množtevno posečeni seji rimskega občinskega odbora je izrekel župan Nathan sožalje ruskemu narodu vsled smrti Tolstega. Nadalje je omenil župan, da se ne bode več ukvarjal s svojim govorom z dne 20. sept., katerega se je vsled hujskarije z gotove strani po nepotrebnem povzdignilo malodane do mednarodnega pomena.

Odprava obveznih potnih listov na Turškem.

Carigrad, 22. nov. Turški parlament je s 85 proti 78 glasovom sprejel zakonski načrt za odpravo obveznih potnih listov na Turškem. Mladoturški poslanec iz Škoplja Said je izjavil, da odloži mandat, ako bo meja odprta za komitadžije in metalce bomb.

Velike povodnji v Anamu.

Pariz, 22. nov. V anamski pokrajini Kvung-Ngai so napravili nalivi velikansko škodo. Več ko tisoč ljudi je utonilo.

Dnevna kronika.

Predpisi za zrelostne izpite na realnih in reformno-realnih gimnazijah. Naučno ministerstvo je pred kratkim izdalo predpis za zrelostne izpite na realnih in reformno-realnih gimnazijah, ki se bistveno naslanja na onega za gimnazije, deloma tudi za realke. Pismena skušnja obsega obsega nalogo iz poučnega jezika, predstavljalo nalogo iz latinskega na poučni jezik in eno lahko prosto nalogo iz drugega na dotičnem zavodu obligatnega živega jezika (francoščine, angleščine itd.). Kar se tiče ustmenega izpita, ostane pri sistemu, ki je določen za druge srednje šole, namreč pri sistemu štirih izpraševalnih predmetov za javne učence in privatiste. Pri teh kandidatih bo obstojal ustmen izpit iz latinščine, iz drugega jezika (poučnega, ozir. drugega živega jezika), zgodovine in geografije ter matematike. Iz latinščine bodo izpitani vsi kandidati; drugi jezik se bo določil po izidu pismene skušnje; izpit iz obeh jezikov, ki sta razun latinščine obligatna, se bo vršil le tedaj, ako je kandidat iz pismene naloge v obeh jezikih dobil »nezadosno«. Izpit iz zgodovine in geografije se bo omejil na avstrijsko domoznanstvo. — Eksternisti bodo morali polagati izpit iz vseh treh obligatnih jezikov, nadalje iz drugih za javne učence določenih predmetov. Iz telovadbe se ne bo skušalo. Eksternisti, v VIII. razredu niso dobili ugodnega reda iz latinščine in matematike, morajo iz teh predmetov pred pismeno zrelostno skušnjo izgotoviti predstavljeno nalogo iz poučnega jezika na latinščino in matematično nalogo v obsegu in težkoči šolske naloge za VIII. razred. Iz drugih predmetov morajo eksternisti, razun ako se niso izkazali z dotičnimi spričevali, polagati predskušnje. — Na realnih gimnazijah se bo nadalje od kandidatov, ki v IV. razredu srednje šole z obligatnim risanjem iz tega predmeta niso dobili vsaj reda »zadostno«, zahtevala se bo predskušnja iz tega predmeta, istotako se bo na reformno-realnih gimnazijah od eksternih kandidatov, ki v IV. razredu realke iz geometričnega risanja niso dobili vsaj reda »zadostno«, zahtevala iz tega predmeta skušnja. — Ta predpis za zrelostni izpit stopi takoj v veljavo.

v Srbski poslanik na Dunaju, Simić gre v pokoj. Smočna Dunajska »Zit« poroča iz Belgrada, da je odpoklicanje srbskega poslanika na Dunaju Simića sklenjena stvar. Srbska vlada pa hoče celo zadevo definitivno rešiti šele potem, kadar bo dobila prepričanje, da Avstrija tudi zagotovo odpokliče iz Belgrada poslanika grofa Forgacha.

v Nova hrvatska stenografija. Sarajevski »Hrv. Dnevnik« naznanja, da v kratkem izide nova hrvatska stenografija, ki jo je sestavil bosenski Hrvat oče Ivan Ev. Kučundžić, bivši ravnatelj nadškofijske velike gimnazije v Travniku in tačasni poglavar hrvatskih jezuitov. Kučundžić v zistem se sicer naslanja na druge sisteme, a je vendar tako prilagoden hrvatsčini, da se lahko smatra za nekaj novega, čisto hrvatskega. Kučiga izide pri A. Scholz u Zagrebu.

v Organizacija Slovanov. Pod predstvom predsednika ruske dume Gučkov se je vršila 21. tm. v Petrogradu konferenca deležnikov VI. slovanškega kongresa v Sofiji. Pri konferenci so se razpravljala naslednja vprašanja: vprašanje slovanške razstave v Pragi leta 1913, vprašanje zveze slovanških akademij, vprašanje slovanške dijaške zveze, vprašanje ustanovitve slovanške telegrafične agenture. Vprašanje ustanovitve slovanške banke se je odložilo.

Prepovedan slovaški kmečki tabor. Ogrska vlada je prepovedala kmečki tabor, ki so ga nameravali prirediti Slovaki v Skalčah, in sicer se je sklicevala na to, da obstaja nevarnost radi koler, akoravno ni čuti na severnem Ogrskem o koleri ničesar.

v Zveza hrvaških časnikarjev. V Zagrebu se je v nedeljo ustanovila zveza hrvaških časnikarjev. Bil je izvoljen pripravljalni odbor, kateremu načelnje redaktor "Nar. Novin" Grlovič.

v Prepovedano zborovanje svobodomislencev v Pragi. Praški svobodomislenci so hoteli prirediti zborovanje, na katerem bi bili izrazili rimskemu županu Nathanu simpatije in protest proti dunajskemu podžup. Porzjerju. Policija pa je plakativno tega zborovanja prepovedala in poklicala prireditelja na odgovor.

v Atentat na francoskega ministerskega predsednika Brianda. V nedeljo popoldne se je udeležil francoski ministrski predsednik Briand odkritja spomenika francoskega politika Ferryja. Ko se je Briand vračal domov, ga je napadel nek indvidij, ki je skočil proti njemu, ga zgrabil za vrat ter ga dvakrat udaril s pestjo po obrazu. Napadalec je Briandu pri tem zbil klobuk v glavo. Predno pa je mogel svoj atentat nadaljevati, je že zgrabila napadalca razjarjena množica, ki ga je strahovito pretepla. Na policiji je aretirani izpovedal, da je tajnik rojalistične mladinske organizacije.

Gospodarski paberki.

Pomen živinorejskih tečajev.

(Zapisal Vičanski Škerlec.)

Ko sem bil meseca januarja 1909. v živinorejskem tečaju na deželni vinorejski šoli v Mariboru in meseca maja istega leta v tečaju za pridelovanje krme, sem se marsikaj koristnega priučil o živinoreji. Sklenil sem tistokrat, da predručajim nekatere gospodarske razmere pri svoji živinoreji po teoretičnih in praktičnih naukih, ki sem se jih tamkaj priučil in z veseljem moram povdarjati, da sem z uspehi popolnoma zadovoljen, ter z mirno vestjo v sakemu živinorejcu, ki ljubi svojo živino, obisk takih tečajev najtopleje priporočam.

Kazalo bi, da bi se mlajši posestniki, oziroma kmetijski sinovi udeležili takih tečajev in hvalevredno bi bilo, ako bi potem delali ti kmetijski sinovi drugim v vzgled, kar so se priučili. Bolj revnim kmetiskim posestnikom in njih sinovom daje dežela v tem smislu na dan po 2 koni štendije ali podpore.

Morda vprašaš: kaj pa bi se v takih tečajih naučil? Da ti ne bode treba tega povpraševati, ti navedem tukaj nekatere poglobljene točke o živinoreji, ki smv se jih v omenjenih tečajih priučil in sicer: Kako je ravnati s kravo in teletom pri navadnem in nenavadnem kotenju (porodu) in kako jih pozoeje oskrbovati? Dalje: Slabe posledice pri sorodni vzgoji živine. Kako se pripravi klaja za pokladanje konjem, goveji živini, perotini, posebno pa svinjam. Kako in kaj je storiti, kadar klajo spremenimo pri pokladanju? Kaj je storiti pri razgreti živini? O najh trejši in skrajni pomoči pri napenjanju živine, kuliki itd. O raznih zdravnikih za živino. Molža in mlekarstvo. O prodaji žine. Naprava komposta, nauki o gnojenju krmskih rastlin. Vrednost gnojnice in naprava gnojničnih jam. Oskrbovanje tavnikov, oziroma kje in kako se dajo travniki napravljati. O vzgoji perutnine, napravi kurnikov po najnovejšem načinu itd.

Posebno zanimivo in priporočanja vredno je, kako naj pripravimo klajo svinjam za pokladanje: da ne kuhamo iste v vodi, ampak da jo v brzo-parilniku parimo (Viehfußerschnelldämpfer), ki je nalašč za to pripravljen. Pri taki naredbi ne prihranimo samo drv in truda, ampak na tak način ostanejo vse redilne snovi v hrani, katere služijo živini v boljšo tečnost, okrepcanje in redilnost. Pri tem sem popolnoma prepričan, da je taka hrana, parjena s soparom tudi zdrava, ker imam že čez leto dni tozadevni brzo-parilnik in katerega vrednost in dobre lastnosti bom v eni prihodnji številki "Nar. Lista" natančneje opisal.

V Vičancih, na god sv. Martina 1910.

Po svetu.

v Zamorka — pesnica. Amerikanci iz dna duše mrzijo črnce, a vendar je prva žena, ki je v Zedinjenih državah obelodanila književna dela, mala črna sužnja Phyllis Wheaty, ki je živela samo 30 let, od l. 1754—1784. Bila je izvrstna pesnica in pisateljica. Rojena v Afriki, je bila privedena v Ameriko l. 1761, kjer jo je kupil nek bogataš iz Bostona po imenu John Wheaty, po kojem je dobila ime. Ena Wheatyjeva hčerka je naučila zamorko čitati in pisati. V par mesecih je znala mala sužnja perfektno angleški. Za kratko časa je znala dobro latinski, grški je znala toliko, da je mogla dobro čitati Homerja. V 19. letu je objavila knjižico pesmi, ki se je zelo čitala v Zedinjenih državah in na Angleškem. Da dokaže autentičnost svojega dela, je imela potrdilo od svojega gospodarja, guvernerja in podguvernerja ter od 12 najodličnejših bostonskih meščanov. — Njene patrijotične pesmi so imele velik vpliv na veliko ameriško revolucijo.

v Zopet rop v božjepotni cerkvi Poroča se iz Varšave: Podobno cerkvenemu ropu v Čenstohovem so vlomilci izvršili tatvine v božjepotni cerkvi v Czerwisku pri Plosku. Neznani roparji so iz krone na sliki Matere Božje pokradli dragoceno kamenje, bisere in več drugih dragocenosti. Škoda

je zelo velika. Da-li niso z ropom zopet v zvezi kaki menihi?!

v Dr. Nagel centralni tajnik avstrijskega episkopata. Dosedanji tajnik avstrijskega episkopata olomuški škof dr. Bauer je odstopil. Na njegovo mesto je izvoljen dr. Nagel.

Edina slovenska kislavoda

Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izborno zdravilo

za katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezni v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilna, temveč je tudi osvežujoča 550 8-6

namizna kislavoda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896. leta in na higijenični razstavi na Dunaju 1899. leta.

Naroča se pri **oskrbništvu Tolstovrške slatine** pošta **Guštanj** (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovinci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kislavo.

Širite Nar. Dnevnik.

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za mnogobrojna naročila. Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Viktor Bevc, Celje
Graška cesta šte. 8.

Tovarniška zaloga

vsakovrstnega papirja, pisalnih potrebščin, trgovskih knjig, na debelo in drobno pri

Goričar & Leskovšek v Celju
Graška cesta št. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih. — Tiskovine za vse urade.

177 88-75

Pisalni stroj z vidno pisavo:
L. C. SMITH & BROS

ima: tečaj na kroglah pri vozu, tečaj na kroglah pri izseku, tečaj na kroglah pri tipkinem dvigalu. 266 — 35

Noben drug pisalni stroj nima teh eminentnih prednosti. Ta stroj je vspeh 20 letnih izkušenj v izdelovanju samopisnic. V najkrajšem času se je prodalo 100.000 teh strojev v popolno zadovoljnost odjemalcev, ki stavijo pri nakupu velike zahteve. Ako se mudite v Celju, ne zamudite prilike si ogledati ta najpopolnejši pisalni stroj.

Zahtevajte brezplačno razkazovanje stroja! — Zahtevajte prospekt!

Opozarjamo

na novo vrsto valjanih „Pekatek“ enako doma delanim za juho in prikuho. Vdobivajo se le v rumenih ovojih po 1/2 kg v najfinejših kakovostih z napisom in sliko:

„Štiri rumenjaki“
„Osem rumenjakov“.

Tržne cene.

Dunaj, 21. nov. Borza zakmetijske pridelke. Višje inozemske notacije in boljša poročila iz Budimpešte so vplivala ugodno na cel trg, vendar pa se je posrečilo doseči za pšenico le za 5 do 10, za koruzo pa za 5 vin. višje cene.

Budimpešta, 21. nov. Mast. Svinjska mast 167, namizna slanina 140.

Praga, 21. nov. Sladkor. Surovi sladkor K 20'65, nova kampanja K 21'75. Tendence: medla, vreme sneženo.

Budimpešta, 21. nov. Žitna borza. Pšenica za april K 11'24, rž za april K 7'97, oves za april K 8'34, koruza za maj K 5'69. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendence trdna, promet 16 tisoč m. stot., pšenica v efektivu za 10 vin. višja, ostalo trdno, termini zavoljo nakupov trdni. Vreme mrzlo.

Trst, 21. nov. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 28 3/4, do K 30 1/2, za dobavo K 27 3/4, do K 29 1/4. Tendence mirna.

Budimpešta, 21. nov. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 140—142, mlade težke 148—150, mlade srednje 152—157, mlade lahke — v kg. Zaloga 22.623 komadov.

Dve mali novi

hiši

z vrti, postavljeni na mojih stavbiščih v Zavodni pri Celju, takoj prodam.

Vinko Kukovec, stavbni podjetnik
na Lavi pri Celju. 626 3-2

Sukna

in modno blago za obleke priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno, Humpolec, Češko. Vzorci franko.